

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Mariei Punga (Arhipchina) cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov,

c o n s t a ț ă :

La 07 mai 2018 ÎM „Incaso” SRL a adresat cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Punga (Arhipchina), solicitând încasarea datoriei în mărime de 89 406,45 lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2600 de lei și a taxei de stat în mărime de 2982,24 de lei.

Prin hotărârea din 29 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL împotriva Mariei Punga (Arhipchina) privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

Manifestând dezacord cu hotărârea primei instanțe, la 25 iunie 2019 ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat apel, solicitând casarea integrală a hotărârii din 29 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate depuse de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 mai 2019.

S-a comunicat apelantului, că necesită să prezinte, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, apelul motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 2011,64 lei, fiind stabilit termen până la 10 octombrie 2019, să lichideze neajunsurile menționate, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelantului ÎM „Incaso” SRL, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov, cererea de apel declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 mai 2019, cu toate actele anexate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 19 noiembrie 2019 ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a declarat recurs împotriva încheierii din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii de restituire, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În susținerea recursului a indicat că la 25 iunie 2019 ÎM „Incaso” SRL a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, expediind apelul prin intermediul Poștei Moldovei scrisoarea recomandată cu aviz de recepție, iar la 23 iulie 2019 ÎM „Incaso” SRL a achitat taxa de stat pentru înaintarea cererii de apel în mărime de 2237 de lei.

Menționează că la 25 septembrie 2019 a făcut cunoștință cu încheierea din 19 septembrie 2019 potrivit căreia nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen apelantului până la 10 octombrie 2019 pentru a prezenta apelul motivat și taxa de stat.

La 04 octombrie 2019 ÎM „Incaso” SRL a expediat prin intermediul Poștei Moldova cererea de apel motivată și taxa de stat în adresa Curții de Apel Chișinău, fapt confirmat prin plicul de expediere și actul de predare-primire a trimiterilor poștale, însă din motive necunoscute plicul destinat Curții de Apel Chișinău cu apelul pe marginea dosarului împotriva Mariei Punga (Arhipchina) a ajuns la 07 octombrie 2019 la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

La 31 octombrie 2019 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău cererea de apel, care a fost recepționată la 01 noiembrie 2019, iar la 11 noiembrie 2019 instanța de apel a informat recurentul că cererea de apel a fost restituită la 29 octombrie 2019.

În conformitate cu art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 29 octombrie 2019 și expediată în adresa participanților la proces la 19 noiembrie 2019 (f.d. 93).

Astfel, recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen la 18 noiembrie 2019 (f.d. 94-95, -204).

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei civile rezultă că la 26 iunie 2019, ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 29 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 68-69).

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit.d), (1¹), alin. (4) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate depuse de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 29 mai 2019; s-a comunicat apelantului, că necesită să prezinte, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, apelul motivat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 2011,64 lei și s-a stabilit termen până la 10 octombrie 2019, să lichideze neajunsurile menționate, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d.82-84).

Încheierea instanței de apel din 19 septembrie 2019 prin care nu s-a dat curs cererii de apel, la 25 septembrie 2019 a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa ÎM „Incaso” SRL și avocatului Natalia Covaliova, fiind confirmată recepționarea încheierii la aceeași dată (f.d. 85).

Prin încheierea din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelantului ÎM „Incaso” SRL, prin intermediul avocatului Natalia Covaliov, cererea de apel declarată împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 29 mai 2019, cu toate actele anexate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă (f.d. 86-92).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele indicate în recursul depus de ÎM „Incaso” SRL, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, Colegiul consideră că instanța de apel corect a restituit prin încheierea din 29 octombrie 2019 cererea de apel depusă or, apelantul nu s-a conformat în termenul stabilit dispozițiilor instanței de apel.

Aici instanța de recurs reține prevederile art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, potrivit cărora, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții. De asemenea, colegiul reține prevederea legală privind obligația participanților la proces de a nu abuza de drepturile procedurale.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat că apelantul cunoscând că a depus încă la 25 iunie 2019 cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, fără a fi întrunite condițiile stabilite de lege la depunerea acesteia, cât și faptul că apelantul și avocatul acestuia Natalia Covaliov au recepționat încheierea de a nu da curs la 25 septembrie 2019, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany,

nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de aceștia.

Colegiul reține că, termenul acordat de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor, care au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel, este unul imperativ or, în conformitate cu art.110 din Cod de procedură civilă, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art.111 Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Conform art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă actele cauzei, încheierea de a nu da curs din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost adusă la cunoștință părții apelante, la 25 septembrie 2019 prin intermediul poștei electronice. Mai mult, adresele de e-mail la care a fost expediată încheierea de a nu da curs de către instanța de apel sunt adresele indicate de către partea apelantă, atât în mandatele avocațiale din 18 aprilie 2018 și 19 aprilie 2018 (f.d.5-6), cererea de chemare în judecată (f.d. 7), cât și în cererea de apel nemotivată (f.d. 68), astfel prin înscrierea adresei poștei electronice în datele de contact dâșii și-a rezervat dreptul de a fi înștiințați prin intermediul acesteia.

La caz, urmează a fi concretizat că comunicarea actelor de procedură prin intermediul poștei electronice este un mijloc de comunicare prevăzut de legea procedurală, fapt ce indică la legalitatea acțiunilor instanței de apel de a comunica actele de procedură prin acest intermediu.

Necâtând la faptul că se cunoștea din care motiv nu a fost dat curs cererii de apel și indicațiile instanței de apel, apelantul nu a înlăturat în termenul stabilit neajunsurile indicate în încheierea instanței de apel, nu a prezentat prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, cât și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 2011,64 lei, termen apreciat ca fiind unul suficient și real.

Astfel, argumentul recurentului precum că dâșii în termenul stabilit de instanța de apel au expediat cererea de apel motivată, cât și bonul de plată a taxei de stat, însă din motive necunoscute plicul destinat Curții de Apel Chișinău a ajuns la 07 octombrie 2019 în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, instanța de recurs îl apreciază ca

neîntemeiat. Or, potrivit actului de predare-primire a trimiterilor poștale din 04 octombrie 2019 și plicului respectiv prezentat de recurent, se confirmă faptul că plicul cu datele conform contorului mașinii de francat DS2035337295 a fost expedit în adresa Judecătoriei Centru, pe adresa mun. Chișinău, str. Ștefan cel Mare 162, fiind recepționat de destinatar la 07 octombrie 2019, iar apelantul avea obligația să se asigure că ele vor ajunge în cancelaria instanței de apel cel târziu la momentul stabilit de către instanță (f.d. 96-101, 109-109¹, 110).

Faptul că pe plicul prezentat de recurent este indicat destinatarul Curtea de Apel Chișinău, nu poate fi reținut de către instanța de recurs ca veridic, or conform scrisorii nr. 4-35/7-1996 din 07 noiembrie 2019, Curtea de Apel Chișinău a restituit ÎM „Incaso” SRL cererea de apel motivată și actele anexate, inclusiv și plicul menționat de recurent. Aici, Colegiul va menționa că adresa destinatarului nu este scrisă olograf, dar este tapată și lipită pe plic, ceea ce trezește dubii în privința veridicității acesteia, așa cum potrivit informației de pe site-ul Poștei Moldova (<http://www.posta.md/ro/tracking?id=DS2035337295RR>) scrisoarea cu datele contorului mașinii de francat DS2035337295 a fost livrată destinatarului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. Mai mult, la 31 octombrie 2019 Judecătoria Chișinău a remis în adresa Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată depusă de ÎM „Incaso” SA, cu mențiunea că dosarul civil nr. 2-1045/2018 a fost expedit spre examinare în adresa instanței de apel la 13 septembrie 2019, însă în scrisoare nu se indică că cererea de apel se remite în adresa instanței de apel ca fiind greșit înregistrată la Judecătoria Chișinău (f.d. 111).

Conform art. 16 alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Pornind de la caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, justițiabilul trebuie să-și ajusteze conduita la indicațiile reflectate în actul de dispoziție judecătorească emis, dacă prin acesta destinatarului i-a fost fixat un termen-limită (termen de perimare) pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat pentru cererea de chemare în judecată sau cererea de apel motivat, astfel încât acesta urmează să se conformeze cerințelor în discuție până la data stabilită, să prezinte actele enunțate, iar la utilizarea mijloacelor de comunicare (poșta electronică, oficiul poștal), să se asigure că ele vor ajunge la destinatar (la instanța de judecată) cel târziu la momentul stabilit de către instanță. O altă abordare decât aceasta va echivala cu o încălcare a termenului de procedură, fixat de instanță.

Prin urmare, în încheierea din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost fixată data limită 10 octombrie 2019, pentru prezentarea apelului motivat și a bonului de plată a taxei de stat prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău. Respectiv apelantul nu a lichidat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, iar omisiunea exercitării în termenul stabilit de instanță a obligației, este imputabilă apelantului, lipsa diligenței devenind culpabilă și neopozabilă instanței de apel.

Colegiul reține că, recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să pretindă încălcarea dreptului de acces la

justiție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Așa fiind, instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge recursul declarat Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Natalia Covaliov.

Se menține încheierea din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Mariei Punga (Arhipchina) cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh